

Professor engineer Mircea CRIȘAN, PhD

Prof. univ. dr. ing. Mircea CRIȘAN

dr. CRIȘAN Mircea egyetemi professzor

(1950-2017)

■ Professor Mircea CRIȘAN has left us, almost stealthily, in any case unjustly early, without any of us even thinking of separation; on the contrary, he was full of projects for the future regarding his teaching activity, which he thought to reorganise by moving to a design department, while in his professional activity we were already discussing future conservation projects regarding places of worship: two days before, we were planning to begin the conservation of two small 19th century churches; this would have been our first direct collaboration.

Our Professor was born on August 19, 1950 and, following civil engineering studies, he became a civil engineer, working as such for three years (1975-1978). Starting with 1978, he began the ascension of all the academic steps, until he became a professor at the Architecture Institute, subsequently the Ion Mincu University of Architecture and Urban Planning (UAUIM) in Bucharest. Here he had a prodigious activity, started along with Professor Alexandru CIȘMIGIU, initially in the field of seismic engineering, and then, especially after 1989, in the field of conservation and consolidation of historic buildings. The particular topics of his research career were tradition-

■ A plecat dintre noi profesorul Mircea CRIȘAN, pe furiș aproape, oricum nedrept de repede, fără ca pe vreunul să ne viziteze măcar în glumă gândul despărțirii; dimpotrivă, era plin de proiecte de viitor cu privire la activitatea sa în școală, pe care se gândea să o reorganizeze prin trecerea la un departament de proiectare, în vreme ce în activitatea profesională discuta deja de proiecte viitoare de restaurare de lăcașuri de cult: chiar cu două zile înainte plănuisem să începem restaurarea a două mici biserici din secolul al XIX-lea; aceasta ar fi fost să fie prima noastră colaborare directă.

Profesorul nostru s-a născut la 19 august 1950 și, după studii în construcții civile, a devenit inginer constructor, lucrând vreme de trei ani (1975-1978) ca inginer constructor, pentru ca, din 1978, să înceapă urcușul tuturor treptelor didactice, până la demnitatea de profesor la Institutul de Arhitectură, ulterior Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu (UAUIM) din București. Aici a avut o activitate prodigioasă, pornită alături de profesorul Alexandru CIȘMIGIU, inițial în domeniul ingineriei seismice, apoi, mai cu seamă după 1989, în ceea ce privește restaurarea și consolidarea clădirilor istorice. In-

■ Itt hagyott bennünket CRIȘAN Mircea professzor úr. Szinte feltűnés nélkül, és igazságtalanul korán távozott, anélkül hogy az elválás gondolata bárkinek közülünk, akár vicc szintjén is, megfordult volna a fejében. Ellenkezőleg. Lefoglalták az iskolai tevékenységét érintő jövőbeli terveit, amelyeket a tervezési osztályra való áttéréssel akart újrászervezni, miközben szakmai tevékenysége már a kegyhelyek restaurálását célzó jövőbeni terveinek tárgyalása köré összpontosult: éppen két nappal korábban azt terveztük, hogy megkezdjük két XIX. századi kisebb templom restaurálását. Ez lett volna az első közvetlen együttműködésünk.

A professzor úr 1950. augusztus 19-én született, és építőmérnöki területen folytatott tanulmányai befejezése után építőmérnöki diplomát szerzett. Három évig (1975-1978) építőmérnökként dolgozott, majd 1978-tól egyenként érte el az összes oktatási fokozatot, egészen a professzori státuszig, az Építészmérnöki Intézet keretén belül, amely később a Bukaresti Ion Mincu Építészmérnöki és Urbanisztikai Egyetem (UAUIM) lett. Itt bámulatos tevékenységet folytatott CIȘMIGIU Alexandru professzor mellett, eredetileg földrendésmérnöki területen, majd főként 1989 után a műemlék épületek restaurálása és megerősítése terén. Ku-

al constructive techniques and the resistance mechanisms of historic buildings in seismic areas, with concerns regarding the rehabilitation of traditional urban residential buildings.

As a professor, he was the author and coordinator for the Statics of built structures course, UAIUM Faculty of Architecture (since 2002); author and coordinator of the Structural conservation course, UAIUM Faculty of Architecture (since 1996); coordinator of the Structures course (1), UAIUM Faculty of Architecture; diploma projects' supervisor and member of the evaluation jury for diploma projects at UAIUM. Professor CRIȘAN was invited to several universities and postgraduate specialisation courses in Italy (L'Aquila, Palermo, Assisi, Camerino, Torino) and to the Palais de Chaillot Conservation School in Paris.

Author or co-author of over 280 specialised surveys for existing buildings, including over 200 listed historic buildings; author or co-author of more than 200 structural intervention projects on existing buildings, including more than 160 listed historic buildings; author or co-author of about 60 load-bearing structural designs for new constructions, the late Professor CRIȘAN also had a rich activity of disseminating these studies and researches, by publishing articles in national and international impact journals, or by conferences held abroad, many in Italian universities, as he was a regular of the country. Since 1994 he had been a member of the "Sisto Mastrodicasa" International Association, Perugia, Italy (preservation of the architectural heritage) and of the Centro Internazionale per Conservazione del Patrimonio Architettonico (CICOP), Italy. However, impact is also measured by the rewards of the activity, not just by citations: he had received the Europa Nostra/IBI, Denmark Diploma for the conservation project of the Endless Column (in the UAP – Visual Artists' Union of Romania team): "Diplôme pour

teretul particular al carierei sale de cercetare era pentru tehnicile constructive tradiționale și mecanismele de rezistență ale clădirilor istorice din zone seismice, cu preocupări privind reabilitarea clădirilor de locuit urbane tradiționale.

Ca profesor, era autor și titular al cursului Statica formelor construite, Facultatea de Arhitectură UAIUM (din 2002); autor și titular al cursului Restaurare structurală, Facultatea de Arhitectură UAIUM (din 1996); titular al cursului Structuri (1), Facultatea de Arhitectură UAIUM; îndrumător de proiecte de diplomă și membru al juriilor de evaluare a proiectelor de diplomă la UAIUM. Profesorul CRIȘAN a fost invitat la mai multe universități și cursuri postuniversitare de specializare din Italia (L'Aquila, Palermo, Assisi, Camerino, Torino), precum și la Școala de Specializare în Restaurare Palais de Chaillot, Paris.

Autor sau coautor a peste 280 de expertize de specialitate pentru clădiri existente, între care peste 200 monumente istorice clasate; autor sau coautor a peste 200 de proiecte de intervenții structurale pe clădiri existente, între care peste 160 monumente clasate; autor sau coautor a circa 60 de proiecte de structuri de rezistență pentru construcții noi, regretatul profesor CRIȘAN avea și o bogată activitate de diseminare a acestor studii și cercetări, prin publicarea articolelor în reviste naționale și internaționale de impact, ori prin conferințe ținute peste hotare, multe în universități italiene. Asta pentru că era un obișnuit al locurilor. Din 1994 era membru al Asociației Internaționale „Sisto Mastrodicasa”, Perugia, Italia (conservarea patrimoniului arhitectural) și al Centro Internazionale per la Conservazione del Patrimonio Architettonico (CICOP) – Italia. Or, impactul se măsoară și prin recompensarea activității, nu doar prin citări: primise diploma Europa Nostra/IBI, Danemarca, pentru proiectul de restaurare a Coloanei Fără Sfârșit (în colectiv UAP): „Diplôme pour la

tatōi karrierje mentēn egyēni ērdek-lōdēse a hagyomānyos ēpītēsi technikāk ēs a szeizmikus tērsēgekben talālhatō mūemlēc ēpūletek szilārdsági mechanizmusa felē irānyult, kūlōnōs tekintettel a hagyomānyos vārosi lakōhāzak rehabilitāciōjāra.

Tanārként az Őpītett formāk statikāja tantārgy szerzōje ēs kinevezett tanāra volt a bukaresti UAIUM Őpītēszmērņōki Karān (2002-tōl), a Szerkezeti restaurālās tantārgy szerzōje ēs kinevezett tanāra volt a Bukaresti Ion Mīncu Őpītēszmērņōki ēs Urbanisztikai Egyetem Őpītēszmērņōki Karān (1996-tōl); a Szerkezetek (1) tantārgy kinevezett tanāra a bukaresti (UAIUM) Őpītēszmērņōki Karān, diplomamunkāk vezetō tanāra ēs a bukaresti UAIUM diplomamunkākāt minōsītō bizottsāgainak tagja. CRIȘAN professzor ũr tōbb olaszorszāgi (L'Aquila, Palermo, Assisi, Camerino, Torino) egyetem ēs posztgraduālīs szakmai tovābbkēpzēs, valamint a pārizsi Palais de Chaillot restaurālās szakirānyū iskolājānak meghīvottja volt.

Tōbb mint 280 meglēvō (kōztük tōbb mint 200 mūemlēcī vėdett-ség alatt állō) ēpūltre vonatkozō szakērtōi vėlemēny szerzōje vagy tārsszerzōje; tōbb mint 200 (kōztük tōbb mint 160 vėdett-ség alatt állō mūemlēc ēpūltre vonatkozō) szerkezeti beavatkozāsokat cėlzō projekt szerzōje vagy tārsszerzōje; kōrūlbelūl 60 ũj ēpītmenyek tārsszerkezete-re vonatkozō projekt szerzōje vagy tārsszerzōje volt. A nēhai CRIȘAN professzor ũr gazdag tevėkenysēge felōlelte ezen tanulmānyok ēs kutatāsok terjesztēsēt is a cikkek jelentōs orszāgos ēs nemzetkōzi folyōiratokban valō publikālāsā rėvėn, vagy a hatāron tūl szervezett konferenciāk alkalmābōl, tōbbek kōzt olasz egyetemeken is. Ős ez azērt tōrtēnhetett, mert a helyek ismerōje volt. 1994-tōl az olaszorszāgi, peruggiai „Sisto Mastrodicasa” nemzetkōzi szervezet (ēpītēszeti ōrōkség megōvāsā) ēs az olaszorszāgi Centro Internazionale per la Conservazione del Patrimonio Architettonico (CICOP) tagja volt. Szakmai hatāsā nemcsak idēzetekkel, hanem tevėkenysēge jutalmazāsával is lemērhetō: a Vėgtelen osz-

la restauration authentique et de haute qualité du monument public le plus significatif de Brâncusi dans le cadre de la revitalisation urbain de plus grande ampleur, basée sur des études scientifiques détaillées,” but also the Excellence Diploma awarded by the Ministry of Culture – the Gorj Inspectorate for Culture, for the conservation project of the Endless Column (in the UAP team) 1994-1999. Also, he received two ARHITEXT DESIGN awards and four awards by the National Union of Historic Building Conservationists (UNRMI) for his specialised contribution to conservation projects of historic buildings. He had been a member of ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) since 2003.

He was a member of the National Commission for Historic Buildings and of its various zonal components and committees starting from 2003 until the end.

He was an accomplished professional of his domain dedicated, especially in Romania, to the salvation of heritage; he was a close friend of the world of architects, many of whom he formed directly, in the university; after his mentor, Professor CIȘMIGIU, he was probably the most beloved structural engineer among architects and not only for the competence and excellence of his design, but also for his human qualities: frankness and humour. No loss is recoverable, so at the last end, we can only miss him and appreciate his exceptional contribution to specialised education and to the often Sisyphean toil of conservation... May God rest in peace our good Professor Mircea CRIȘAN...

prof. arch. Augustin IOAN, PhD
“Ion Mincu” University of
Architecture and Urban Planning

restauration authentique et de haute qualité du monument public le plus significatif de Brâncusi dans le cadre de la revitalisation urbain de plus grande ampleur, basée sur des études scientifiques détaillées”, dar și Diploma de excelență conferită de Ministerul Culturii – Inspectoratul pentru Cultură Gorj, pentru proiectul de restaurare a Coloanei Fără Sfârșit (în colectiv UAP) 1994-1999 și două premii ARHITEXT DESIGN respectiv patru premii UNRMI pentru contribuția de specialitate la proiecte de restaurare a unor monumente istorice. Era membru ICOMOS (International Council on Monuments and Sites), din 2003.

A fost membru în Comisia Națională a Monumentelor Istorice și a diferitelor sale componente și comisii zonale începând din 2003 și până la sfârșit.

Era un profesionist desăvârșit al domeniului său, care este unul dedicat, în România cu predilecție, salvării patrimoniului; era un apropiat al lumii arhitecților, pe mulți dintre care i-a și format direct, în universitate; după mentorul său, profesorul CIȘMIGIU, era probabil cel mai iubit inginer de structuri printre arhitecți și nu numai pentru competența, pentru excelența modului în care proiecta, ci și pentru calitățile sale umane: franchețe și umor. Nicio pierdere nu este recuperabilă, așa că nu ne rămâne, la sfârșitul cel din urmă, decât să îi ducem dorul și să îi apreciem aportul excepțional la învățământul de specialitate și la truda sisifică adevseori, de restaurare... Dumnezeu să îl ierte și cu dreptii să îl odihnească pe bunul nostru profesor Mircea CRIȘAN...

prof. dr. arh. Augustin IOAN
Universitatea de Arhitectură și
Urbanism „Ion. Mincu”

lop helyreállítási tervéért elnyerte a dániai Europa Nostra/IBI oklevelet (együtt az UAP-vel – Képzőművészek Egyesületével): „Diplôme pour la restauration authentique et de haute qualité du monument public le plus significatif de Brâncusi dans le cadre de la revitalisation urbain de plus grande ampleur, basée sur des études scientifiques détaillées”, valamint a Kulturális Minisztérium Gorj megyei Kulturáért felelős felügyelősége által odaítélt Kiválósági oklevelet a Végtelen oszlop helyreállítási tervéért (együtt az UAP-vel) 1994-1999, továbbá két ARHITEXT DESIGN díjat és négy UNRMI (Műemlék-restaurátorok Országos Egyesülete) díjat a műemlék épületek restaurálási terveihez való szakmai hozzájárulásáért vehetett át. 2003-tól az ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) tagja volt.

2003-tól tagja volt az Országos Műemlékvédelmi Bizottságnak és az ahhoz tartozó különböző alosztályoknak és helyi bizottságoknak.

Sikeres szakembere volt területének, amelyet Romániában jellemzően az örökség megmentésének szentelnek. Az építészek világának közeli ismerője volt, akik közül sokakat közvetlenül, az egyetemen képezett. Mentora, CIȘMIGIU professzor úr után valószínűleg a tervezőmérnökök által legjobban szeretett szerkezetépítő mérnök volt, és nemcsak szakértelme, kiváló tervezési módja, hanem emberi tulajdonságai, egyenessége és humora miatt is.

Semmilyen veszteség nem pótolható, így tehát nem marad más, mint hogy érezzük hiányát és értékeljük kivételes hozzájárulását a szakmai oktatáshoz és a restaurálás olykor sziszifuszi munkájához... Isten bocsássa meg vétkeiket, és nyugodjék békében az igazakkal a drága jó CRIȘAN Mircea professzor úr...

dr. IOAN Augustin
„Ion. Mincu” Építészeti és
Városrendezési Egyetem